

Nr 1056

Av herr Gustafsson i Borås m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående reformering av de gymnasiala skolorna m. m.

(Lika lydande med motion nr 860 i Första kammaren)

I prop. 171 s. 288 ansluter sig Kungl. Maj:t till gymnasieutredningens förslag att religionsundervisning i det nya gymnasiet bör ske under ämnesbeteckningen »religionskunskap». Samma namn bör ämnet enligt Kungl. Maj:t ha i fackskolan, där utredningen föreslagit »livsåskådnings- och religionskunskap». Det nuvarande ämnet »kristendomskunskap» föreslås alltså ersatt med rubriceringen »religionskunskap».

För vår del anser vi, att tillräckligt starka motiv icke anförts för att förändra den i grundskolan och i det nuvarande gymnasiet använda benämningen »kristendomskunskap». Statsrådet hänvisar till 1962 års riksdagsbeslut om grundskolan, enligt vilket grundskolans religionsundervisning i första hand skall omfatta kristendomen »men även ge kunskaper om icke kristna religioner och ge kännedom om de strömningar, som satt de religiösa sanningarnas värde i fråga». För vår del önskar vi understryka, att i både grundskolans och de gymnasiala skolornas religionsundervisning, undervisning om kristendomen måste utgöra tyngdpunkten. »Kunskap om kristendomen är nödvändig för förståelsen av västerlandets kultur- och samhällsliv, såväl i gångna tider som i nutiden. Skolans religionsundervisning måste därför i vår kulturmiljö i första hand vara en undervisning om kristendomen: de bibliska skrifternas innehåll, kristendomens historia och samfundsformer samt kristen trosuppfattning och etik . . .» Dessa ord ur 1962 års beslut om grundskolan måste vara vägledande också då det nu gäller att utforma de gymnasiala skolornas religionsundervisning. Icke-kristna åskådningar och livsformer som framträtt i västerlandet och som givetvis även skall behandlas har utgjort och utgör huvudsakligen reaktion och opposition mot den kristna traditionen, och man förstår inte de icke-kristna livsåskådningarna i vår kulturkrets utan kännedom om kristendomen. Vår tids människor har visserligen ofta svårt att förstå och finna sig till rätta med de traditionella kristna uttryckssätten och formerna, men de är ändå ofrånkomligen infogade i den kristna traditionen. Svenskar som fått tillfälle att vistas i utomeuropeiska länder med annan tradition vittnar ofta om att de i dessa länder upplever sig som kristna, fastän de kanske i sitt hem-

land långt ifrån känner sig stå i centrum av kristen livssyn. Vi önskar sålunda i de gymnasiala skolorna en efter tidens krav förändrad undervisning om kristendomen och om icke-kristna religioner och livsåskådningar men accepterar inte, att ämnet kristendomskunskap ersättes av ett ämne, i vilket huvudlinjen i västerländsk kulturtradition, den kristna, inte längre utgör tyngdpunkten. Ett huvudsyfte med undervisningen måste vara att göra den uppväxande ungdomen förtrogen med den kristna traditionens uttryck i språk, litteratur, konst, samfundsliv, livsföring m. m. Det måste vara en central uppgift för skolan att bereda ungdomen möjligheter att tillgodogöra sig vårt västerländska religiösa och kulturella arv utan att detta arv eller vissa delar därav fördenskull påtvingas dem.

Vi erkänner gärna att ämnet »religionskunskap», som Kungl. Maj:t föreslår, kan med visst berättigande motiveras bl. a. av nödvändigheten att inom ämnet ge ökat utrymme åt icke-kristna religioner, som spelar framträdande roll i andra världsdelar, och åt icke-kristna tankar, som framträtt i vår egen kulturkrets.

För bibehållande av benämningen kristendomskunskap talar dock ännu starkare skäl, bl. a. att ämnet har detta namn i grundskolan och att det synes fördelaktigt att bevara samma namn i de skilda skolformerna. Undervisningen om kristendomen måste i skolväsendet som helhet ha en så mycket större plats än undervisningen om icke-kristna religioner och livsåskådningar, att en genomgående benämning »kristendomskunskap» är starkt motiverad. Det synes vara i hög grad fördelaktigt att samma namn användes i grundskolan och i de gymnasiala skolorna.

Ett annat skäl är att också på gymnasiet huvuddelen av tiden måste ägnas åt studiet av den västerländska kulturkretsens dominerande religionsform, kristendomen.

En jämförelse med andra länder visar, att man ur benämningen »religion» eller »kristendom» inte kan dra direkta slutsatser beträffande ämnets karaktär och innehåll. I Finland, där gymnasiets undervisning i ämnet är konfessionellt bunden, kallas det »religion». I Norge, där undervisningen på samma sätt är konfessionell, ändrades 1935 benämningen från *religion* till *kristendomskunskap*. I Danmark kallas ämnet »religion» på gymnasiet, »kristendomskunskap» i folkskolan. Det har i Danmark offentligt klargjorts, att variationen i ämnesbeteckningen inte har någon omedelbar betydelse för ämnets innehåll och ställning.

För att markera att icke-kristna religioner också skall behandlas i undervisningen föreslår vi benämningen »kristendoms- och religionskunskap». En sådan benämning skulle vara den mest adekvata i förhållande till undervisningens faktiska innehåll.

Med anledning av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 171 för sin del måtte besluta att propositionens be-

nämning »religionskunskap» utbytes mot benämningen
»kristendoms- och religionskunskap.»

Stockholm den 10 november 1964

Axel Gustafsson

Eric Nelander

David Svenungsson

Ruth Forsling

David Gomér

M. Berglund

Gustaf Svensson

i Vä

Bengt Börjesson

Arne Persson

Anders Jonsson

Märta Boman

Gunnar Hyltander

Olle Westberg